

Рішення спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора філософії

Спеціалізована вчена рада Сумського державного університету МОН України, м. Суми, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії Миненку Сергію Володимировичу з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» на підставі прилюдного захисту дисертації на тему «Трансформація системи протидії легалізації кримінальних доходів в умовах діджиталізації національної економіки» за спеціальністю 051 «Економіка» 17 березня 2023 року.

Миненко Сергій Володимирович, 1994 року народження, громадянин України, освіта повна вища, у 2018 році закінчив Сумський державний університет за спеціальністю «Економіка». З 2018 по 2020 рік працював викладачем-стажистом кафедри економічної кібернетики Сумського державного університету. З 2020 року – по теперішній час працює асистентом кафедри економічної кібернетики Сумського державного університету.

У 2018 році вступив до аспірантури Сумського державного університету на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка».

Дисертацію виконано у Сумському державному університеті МОН України, м. Суми. у відповідності із науковою тематикою кафедри економічної кібернетики і є частиною комплексних науково-дослідних робіт на тему «Національна безпека через конвергенцію систем фінансового моніторингу та кібербезпеки: інтелектуальне моделювання механізмів регулювання фінансового ринку», державний реєстраційний № 0121U109559; «Data-Mining для протидії кібершахрайствам та легалізації кримінальних доходів в умовах цифровізації фінансового сектору економіки України», державний реєстраційний № 0121U100467.

Науковий керівник: Бойко Антон Олександрович доктор економічних наук, професор, доцент кафедри економічної кібернетики Сумського державного університету.

За матеріалами дисертації опубліковано 25 наукових праць, зокрема 2 розділи у монографіях, 17 статей, з яких 15 – у наукових фахових виданнях України, 2 – статті у виданнях, що індексуються наукометричною базою Scopus та 1 – у виданні, що індексується наукометричною базою Web of Science, 6 тез доповіді у матеріалах науково-практичних конференцій. Опубліковані роботи цілком відповідають змісту дисертації та її висновкам. Основними з них є:

1. Миненко С.В. Теоретичні засади до розуміння сутності поняття «протидія легалізації доходів отриманих незаконним шляхом» в умовах діджиталізації суспільства. *Modern aspects of science: 26- th volume of the international collective monograph*: / за ред. К. Недбаленка та ін.. : Publishing Group «Vědecká perspektiva», 2022. С. 537-556.

2. Інформаційна система фінансового моніторингу: особливості розробки та реалізації в сучасних умовах протидії легалізації кримінальних

доходів / О. В. Кузьменко, Г. М. Яровенко, А. О. Бойко, С. В. Миненко; за заг. ред. О. В. Кузьменко. Суми : Видавництво «Ярославна», 2019. 145 с.

3. Lieonov S., Vasilyeva T., Mynenko S., Dotsenko T.. Banking in digital age: efficiency of anti-money laundering system. *Financial and credit activity-problems of theory and practice*. 2021. 2 (37). С. 4-13. DOI: 10.18371/fcaptr.v2i37.229678. (WoS).

4. Lieonov S., Hlawiczka R., Boiko A., Mynenko S., Garai-Fodor M. Structural modelling for assessing the effectiveness of system for countering legalization of illicit money. *Journal of International Studies*. 2022. 15. С. 215-233. DOI: 10.14254/2071-8330.2022/15-3/15 (Scopus).

5. Levchenko V., Boyko A., Bozhenko V., Mynenko S. Money laundering risk in developing and transitive economies: Analysis of cyclic component of time series. *Business: Theory and Practice*. 2019. 20. С. 492–508. DOI: 10.3846/btp.2019.46 (Scopus).

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

Тютюник Інна Володимирівна – голова спеціалізованої вченої ради, доктор економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансових технологій і підприємництва Сумського державного університету. Посилення глобалізаційних процесів, відкритості економічних та фінансових систем, збільшення масштабів цифровізації фінансових операцій та військові дії на території України створюють передумови для розширення обсягів тінізації національної економіки, а також активізації процесів легалізації кримінальних доходів. Визначені світові та національні тенденції розвитку актуалізують тему дисертаційної роботи Миненка С.В. Теоретичної цінності, на наш погляд, набувають розробки автора щодо прозорості органів публічної влади, а також періодизації історичних етапів процесу легалізації кримінальних доходів. У свою чергу, найбільший практичний вплив для розвитку національної системи протидії легалізації кримінальних доходів мають запропоновані автором методичні засади визначення впливу діджиталізації на систему протидії легалізації кримінальних доходів (регулювання ринку фінансових послуг, правоохоронна діяльність, судова діяльність). Дисертаційна робота Миненка Сергія Володимировича на тему: «Трансформація системи протидії легалізації кримінальних доходів в умовах діджиталізації національної економіки» є самостійним науковим дослідженням та цілком відповідає вимогам наукової кваліфікації здобувача «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44. З урахуванням виконання у повному обсязі освітньої складової освітньо-наукової програми та індивідуального плану наукової роботи дисертант заслуговує присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 051 «Економіка».

Житар Максим Олегович – опонент, доктор економічних наук, професор, перший проректор Міжнародного європейського університету. Дисертація є самостійною, логічною, цілісною, завершеною науково-дослідною роботою високого наукового рівня, спрямованою на вирішення актуальної проблеми в контексті управління національною економікою. В умовах стрімкого розвитку інформаційних технологій, зростання обсягів операцій з використанням електронних платіжних систем формуються нові можливості для вчинення фінансових шахрайств та легалізації злочинних доходів. Шахраї швидкими темпами адаптують новітні цифрові технології для реалізації злочинів, і тому національним регулятором, міжнародним організаціям та фінансовим посередникам потрібно об'єднувати зусилля для протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму. Тематика дисертаційної роботи відповідає пріоритетним напрямкам державної політики України та науковим програмам національного значення. На особливу увагу заслуговує запропоновані здобувачем методологія оцінювання рівня ефективності розслідування злочинів легалізації кримінальних доходів, а також науково-методичний підхід до оцінювання каузальних зв'язків між розвитком фінтех інновацій, кількістю фінансових та кібернетичних правопорушень. У той же час, доцільно було б розширити бібліометричний аналіз ключовими словами «fraud», «illegal financial flows», «tax evasion» та переглянути показники діджиталізації з метою визначення найбільш репрезентативних, які використовуються, наприклад, для проведення оцінювання значимості цифровізації в процесі протидії легалізації кримінальних доходів на основі функції корисності. Проте, це не знижує наукових здобутків Миненка С.В. Викладене вище дозволяє зробити висновок про те, що дисертація на тему «Трансформація системи протидії легалізації кримінальних доходів в умовах діджиталізації національної економіки» відповідає вимогам Постанови Кабінету міністрів України №44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12 січня 2022 року., а здобувач – Миненко Сергій Володимирович – заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка» (галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»).

Демчишак Назар Богданович – опонент, доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів, грошового обігу та кредиту Львівського національного університету імені Івана Франка. Оцінюючи результати дисертаційної роботи Миненка С. В. на тему «Трансформація системи протидії легалізації кримінальних доходів в умовах діджиталізації національної економіки», варто відзначити, що наукова робота є завершеним в межах поставлених завдань, комплексним і самостійно виконаним дослідженням. Наукова і практична цінність дисертації підтверджується активною участю Миненка С. В. у науково-дослідних роботах, що фінансуються МОН України та публікаціями, які відображають положення отриманої здобувачем наукової новизни. В дисертаційній роботі використано

лише ті ідеї та положення з наукових робіт у співавторстві, які є особистим здобутком автора. Зміст і структура дисертаційної роботи відповідають обраній темі і забезпечують досягнення мети і вирішення поставлених наукових задач. Винесені на захист пункти наукової новизни, практичні рекомендації та висновки є достовірними і повністю розкриті в роботі. Проте, варто зауважити, що робота значно б виграла за умови поглиблення дослідження вітчизняного нормативно-правового забезпечення системи протидії легалізації незаконних доходів, а також врахування особливостей воєнного стану в Україні та його впливу на систему протидії легалізації кримінальних доходів. Актуальність обраної теми дисертаційної роботи Миненка С.В. «Трансформація системи протидії легалізації кримінальних доходів в умовах діджиталізації національної економіки», обґрунтованість висновків і рекомендацій, достатній ступінь наукової новизни, кількість та якість публікацій відповідають вимогам Постанови Кабінету міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» №44 від 12 січня 2022 року, а автор дисертаційної роботи – Миненко Сергій Володимирович – заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії у галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 051 «Економіка».

Школьник Інна Олександрівна – рецензент, доктор економічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи Сумського державного університету. В сучасних умовах розвиток національної економіки відбувається під відчутним впливом інформаційних технологій, які призводять до кардинальних змін не лише в практичному полі, але і в теоретичних основах фінансово-економічних відносин. Саме аналізу таких змін присвячена робота Миненка С.В. Принципових недоліків, які стосуються структури, змісту, обсягу оформлення науково-теоретичного та практичного значення дисертації Миненка С.В. не має, проте є окремі зауваження: потребує більш детального аналізу та більш ґрунтовних висновків отримані кореляційні зв'язки між досліджуваними групами проведеного канонічного аналізу; в підпункті 2.2. при застосуванні методу головних компонент обґрунтовано кількість досліджуваних факторів – 2, проте у подальшому дослідженні їх залишається три, що потребує додаткового обґрунтування. Проте, наявні зауваження в цілому, не впливають на якість проведеного дослідження. Дисертаційна робота Миненка Сергія Володимировича за актуальністю, методичними підходами, обсягом, ґрунтовністю аналізу та інтерпретацією отриманих даних повністю відповідає положенням «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022р. №44, а дисертант заслуговує присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 051 «Економіка».

Семенов Андрій Юрійович – рецензент, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансових технологій і підприємництва Сумського державного університету. Тема дисертації Миненко С.В. є безумовно на часі, оскільки зростання цифровізації фінансового сектору в умовах діджиталізації економіки зумовлює зростання ризиків, що підривають довіру до цифрових фінансових послуг та негативно впливають на цілісність фінансової системи. Тому, дослідження впливу цифровізації на трансформаційні зміни системи протидії легалізації кримінальних доходів є актуальним на сьогодні. Загальне враження від дисертаційної роботи Миненка Сергія Володимировича позитивне, принципівих недоліків, які стосуються структури, змісту, обсягу, оформлення науково-теоретичного та практичного значення дисертації не має, проте є окремі зауваження: пункт 1.2 еволюцію підходів до протидії легалізації доходів, одержаних незаконним шляхом варто було б додатково розглянути в контексті цифровізації, особливо протягом останніх 10-ти років; при розгляді кореляційних зв'язків між цифровізацією та характеристиками органів публічного управління у пункті 1.3 варто було б доповнити аналізом кореляції з третьою групою показників, саме які характеризують легалізацію незаконних доходів чи протидію їх легалізації для кількісної характеристики зв'язку між факторами. Проте, вказані недоліки не зменшують науково-теоретичного та практичного значення даної дисертаційної роботи, мають рекомендаційне спрямування. Дисертаційна робота є закінченою науково-дослідною роботою, яка містить нове вирішення актуальної проблеми. Дисертант Миненко Сергій Володимирович. заслуговує на присудження ступеню доктора філософії з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 051 «Економіка».

Результати відкритого голосування:

«За» - 5 членів ради,

«Проти» - 0 членів ради

«Утримались» - 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада присуджує **Миненку Сергію Володимировичу** ступінь доктора філософії з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 051 «Економіка».

Голова спеціалізованої
вченої ради
17 березня 2023р.

Тютюник І.В.